

UDK: 655.55:331.17(497.11):332.021.8:368.041:368.042:368.9:368.81:368.14

Dr Zoran D. Radović¹

PRIKAZ KNJIGE

RAZVOJ DOBROVOLJNIH PENZIJSKIH FONDOVA U SRBIJI

Autori: dr Ivan D. Radojković i Boban Gajić, MA ekonomije

Izdavač: Lambert Academic Publishing

Obim: 46 strana

Penzijski fondovi koji su predmet ove knjige posluju kao sistem potpunog finansiranja kontribucijama u penzioni plan, koji se često naziva sistemom akumulacije kapitala ili sistemom kapitalizovanih fondova. Nivo penzijskog fonda zavisi od nivoa akumulirane premije (doprinosa), te od povrata premijskih ulaganja (doprinosa).

Autori se detaljno bave reformom penzijskog sistema koja je izvršena tokom poslednjih godina. U uvodnom delu, bilo je važno napraviti razliku između obveznog i dobrovoljnog penzijskog osiguranja. Privatne penzije potpuno su nezavisne od državnih penzija i oslanjaju se na princip ličnog računa. Treba imati na umu da se sredstva privatnih investicionih fondova ulažu u finansijske instrumente koji doprinose optimizaciji portfelja, omogućavajući najbolji odnos između investicionog rizika i stope povrata dobiti.

U knjizi su predstavljeni principi po kojima se ulažu sredstva privatnih penzijskih fondova, poput principa diversifikacije portfelja. Ovo je regulisano zakonom.

U Srbiji postoje četiri kompanije koje upravljaju dobrovoljnim penzijskim fondovima. „Dunav osiguranje“ je najveća. „Dunav dobrovoljni penzijski fond“ poseduje dozvolu za rad, organizovanje i upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom, koji broji 84.000 članova.

Investiciona politika definiše ključne principe formiranja, upravljanja i rebilansiranja portfelja fonda, na primer, definiše optimalnu ravnotežu između dužničkih hartija od vrednosti i portfelja akcija.

¹ Dr Zoran Radović, naučni saradnik Instituta za uporedno pravo u penziji, i-mejl:zoran-radovic@hotmail.com

Strateška raspodela ulaganja podrazumeva da je prosečni odnos između investicionih instrumenata koji donose odgovarajući prinos od kamatnih stopa i udela u strukturi portfelja 80% - 20%.

Autori su detaljno izložili investicione principe formiranja portfelja, kao i izračunavanja faktora rizičnosti ukupnog portfelja, te pojedinačnih klasa aktive u portfelju. Preduzeće prati nivo kreditnog rizika za sve dužničke hartije od vrednosti koje izdaju pravna lica, kako domaća tako i inostrana.

U procesu definisanja investicione strategije, Investicioni odbor prvenstveno se rukovodi penzijskom analizom osnovnih makroekonomskih pokazatelja i projekcijom njihovih budućih tokova.

Da bi adekvatno analizirali razvoj tržišta dobrovoljnog penzijskog osiguranja u Srbiji, autori su ispitali osnovne karakteristike dobrovoljnog penzijskog osiguranja u Hrvatskoj, Severnoj Makedoniji kao i u ostalim državama u tranziciji.

Konačno, autori su detaljno predstavili statističke podatke o nadzoru nad delatnošću dobrovoljnog penzijskog osiguranja koji sprovodi Narodna banka Srbije.

Treba naglasiti da je doprinos autora knjige dr Ivana Radojkovića i mr Bobana Gajića to što su nam pomogli da detaljno razumemo relevantnu temu.